

flemt til. Men bortset herfra vil det i alt andet, paastaar man, blive som hidtil; men jeg maa hertil sige, at det forundrer mig i høj Grad at høre slikt. Naar man nemlig veed, hvad der er Fattighjælpens Virkninger nu, og man faar en Lov om, at disse Virkninger skulle ophøre, vil man dog saa temmelig let kunne stave og lægge sammen, hvad det er for Virkninger, der forsvinde, hvad det er, der bliver forfælsket mellem før og nu, hvad det er for en Retsstilling, som de fattige faa, naar Hjælpen ikke betragtes som Fattighjælp. Man siger, at de fattige blive stavsbundne alligevel, men jeg paastaar, at dette ikke er rigtigt. De blive ikke stavsbundne. Det er kun de fattige, som faa af det almindelige tvungne Fattigvæsen, der blive stavsbundne som hidtil, de andre blive det ikke. Dernæst vindes der det, at de fries for den særlige Tvangsmyndighed, som de almindelige fattige ere undergivne. Altsaa, blot for at nævne dette, i to meget væsentlige Retninger opnaa de en bedre Stilling. Og naar man siger, at de fattige ikke ville faa mere end nu, at de kun vilde faa et tarveligt Underhold, er det jo ganske naturligt, at ingen kan forlange, at man i en Lov skal sige, at de skulle have et rigeligt Underhold, man maa nøjes med at forudsætte, at de faa det fornødne. Men der er ved Skønnet over, hvad der er fornødent, et ikke ringe Spillerum, og det er min Overbevisning, at saa vi den foreslaaede Ordning gennemført, ville Sogneraadene Landet over nok forstaa at skønne saaledes, at de fattige, som trods Hjælpen bevare deres borgerlige Retsstilling, ville blive forsørgede paa en saadan Maade, at der i Almindelighed ikke vil blive Grund til Klage. Der kan selvfølgelig altid klages, men at man vil fortolke Reglen om, hvad der maa anses for at høre til det fornødne Underhold, i human Retning, er jeg overbevist om. Den Tro har jeg til Sogneraadene.

Det ærede Medlem sluttede, om jeg hørte ham ret, med en Slags Appel til Bælgerne. Han udtalte, at nu kunde vi jo vise os for Bælgerne med vore Love i den ene Haand og med hans Alderdomskasse i den anden, han tvivlede da ikke om, hvorledes Bælgerne vilde stille sig. Jeg mindes fra en tidligere krigerst Beglighed, at det ærede Medlem stod op og ligeledes truede med Bælgerne. Da fik dette høje Ting at høre af det ærede Medlem, at det var ikke rigtig modent, men Bælgerne skulde nok modne det. Jeg tillod mig den Gang at sige til det ærede Medlem, at jeg for mit Vedkommende under den Smørkrig, vi den Gang førte, var fuldstændig rede til at møde

ham omkring i Befolkningen, jeg frygtede ikke for, at Bælgerne skulde være saa flemme, som han truede med, og jeg vil sige det samme her, at jeg aldeles ingen Frygt nærer for, at Bælgerne nu skulde være saa flemme mod os andre, medens de vilde høre ham og hans Tilhængere i Guldstol. Jeg tror det ikke, tværtimod, det er min Tro, at hvis vi i en nær Fremtid kom til at staa lige overfor Bælgerne paa de nu foreliggende Spørgsmaal, vilde det ikke blive det ærede Medlem, der, naar Kampen var endt, vilde jubilere; det er min Overbevisning. Jeg tror, at Bælgerne nu i saa mange Aar have hørt saa meget om alt det gode, vi vilde gøre for dem, særlig mod dem, der have været haardest trykkede i forskellige Retninger, at de nu have begyndt at stille alvorlige Krav paa at faa at se, om det ogsaa er Alvor med vort Arbejde for dem. Jeg tror, at Bælgerne nu ere blevene saa ubdullede, at de forstaa at skelne imellem, lad mig kalde det et beskedent Hus ved Landevejen og et Baroni paa Maanen; jeg tror ikke, man længere lokker dem ved disse Billeder i det fjerne, men at de have faaet mere Sans for, om der ogsaa gøres noget, som virkelig kan forbedre deres Stilling. Jeg ser bl. a. et Vidnesbyrd om, at det er saadant, i, at det ærede Medlem fra Kolbing (Verg), der i adskillige Aar har staaet paa det rene og skære forfatningspolitiske Standpunkt — der har jo for ham egentlig ikke gældet andet end blot Storpolitik — ved sin nye Forbindelse aabenbart er kommen bort fra det Standpunkt og ogsaa er gaaet ind paa en Realitetsforhandling, i alt Fald tilshuelende. Det er jo en Erkendelse af, at det gamle ikke længere slaar til. Der er et æret Medlem i denne Sal, som staaer det ærede Medlem fra Rjøge meget nær, jeg mener det ærede Medlem fra Middelfart (Henning Jensen). Han har for saa Aar siden profeteret om, at den Tid ikke var fjern, da der her i Landet kun var et Højre og et Socialdemokrati, Venstre vilde forsvinde, det var modent til Undergang (Henning Jensen: Ja, om 50 Aar) . . . ja, saa kunne vi, der nu leve, dog nok faa Lov til at være Venstremænd, det er kun dem, der følge efter, som ikke faa Lov dertil. Men jeg har nu ikke anset det ærede Medlem for at være Profet i den Retning, hvad han end kan være i andre Retninger, og jeg har den Overbevisning, at den Venstrebefolkning, som i lange Tider og tit under meget trange Omstændigheder har baaret Venstresagen frem her i vort Land, ogsaa herfterdags vil have Kraft dertil, selv om adskillige af dens gamle Tilhængere forlade de hidtil fulgte Veje og